

АНАЛІЗ
результатів виборів до крайових урядів та першого кола виборів
до Сенату Чеської Республіки

Вказана інформація може бути корисною з точки зору місця і ролі місцевих соціал-демократів (ČSSD - Чеська партія соціал-демократів, керівник - М. Земан) в суспільно-політичному житті Чеської Республіки.

Листопадові вибори до Крайових урядів Чеської Республіки показали певне зниження рейтингу ČSSD. Так, ні в одному з тринадцяти виборних округів ČSSD не отримала більшості. В розрізі по округам ситуація наступна:

№ п/п	Назва краю	Партія ODS	Партія 4 - К	Партія KSCM	Партія ČSSD	Незалежні
	Кількість виборців, які прийняли участь у голосуванні (в %)	Кількість виборців, які віддали свої голоси за ту чи іншу партію (в% до виборців, які прийняли участь в голосуванні) та кількість мандатів, що отримала кожна з партій				
1.	Центрально -Чеський (32,77)	28,76 (21)	21,3 (16)	21,93 (16)	15,84 (12)	
2.	Будейовіцкі (34,13)	25,84 (16)	22,52 (13)	19,44 (12)	13,43 (8)	10,59 (6)
3.	Пльзеньські (35,55)	24,17 (13)	16,69 (8)	21,02 (11)	14,94 (8)	10,49 (5)
4.	Карловарські (28,44)	27,82 (15)	19,1 (10)	22,37 (12)	16,39 (8)	
5.	Ліберецькі (33,07)	24,81 (13)	14,79 (8)	16,29 (9)	13,0 (7)	6,26 (3)
6.	Устецькі (29,68)	26,75 (17)	13,73 (9)	28,22 (18)	17,24 (11)	
7.	Кралоупоградські (34,74)	26,85 (14)	26,23 (14)	17,99 (10)	13,18 (7)	
8.	Пардубіцькі (36,46)	24,54 (12)	29,37 (15)	17,46 (9)	13,37 (7)	
9.	Йіглавські (35,86)	18,85 (10)	25,46 (13)	20,0 (10)	11,47 (6)	12,93 (6)
10.	Брнянські (34,93)	18,22 (13)	31,64 (23)	20,8 (15)	13,45 (9)	
11.	Оломоуцькі (34,19)	18,98 (12)	24,19 (15)	21,5 (13)	16,34 (10)	9,36 (5)
12.	Злінські (36,07)	18,46 (9)	31,36 (15)	16,3 (8)	15,12 (7)	11,95 (6)
13.	Остравські (32,24)	26,51 (20)	16,77 (12)	24,98 (18)	15,56 (11)	5,54 (4)

Пояснення:

- ODS - Громадянська демократична партія - голова В. Клаус;
- 4-К - Чотирьох-коаліція - голова Д. Кроупа;
- KSCM - Комуністична партія Чехії - М. Гржебенічек.

Як видно із вище приведеної таблиці, ČSSD отримала в більшості округів четверте місце. Із загальної кількості - 675 - місць до Крайових урядів, ČSSD отримала 111 мандатів, тоді як ODS - 185; 4-K - 171; KSČM - 161; решта партій та об'єднань - 47.

Аналогічна ситуація і по першому колу виборів до Сенату Чеської Республіки, які проходили разом із виборами до Крайових урядів. Так, до цих виборів ČSSD мала 23 сенатора. Однак уже перед другим колом стає ясно, що в кращому випадку, ČSSD отримає в Сенаті 19 мандатів, а в гіршому - 16. (Відповідно до виборчих законів Чехії, місцеві та центральні органи влади обераються - оновлюються періодично-частково). За результатами першого кола жодного кандидата від ČSSD не було обрано, а до другого кола пройшли лише 5 кандидатів. Натомість, в другому колі виборів до Сенату за 12 місць будуть боротися кандидати від ODS та 4-K, за 4 місця - KSMČ та 4-K, за 4 місця - ODS та KSMČ, за 3 місця - 4-K та ČSSD, за 1 місце ODS та ČSSD, незалежні та ODS, незалежні та ČSSD. Таким чином, ймовірну перемогу у другому колі до Сенату отримають ODS та 4-K. На останнє варто звернути особливу увагу з точки зору перспективи співробітництва в майбутньому.

Таким чином, можна констатувати, що ČSSD отримала певну поразку на виборах до Крайових урядів та Сенату ЧР. За словами Голови ČSSD - Прем'єр-міністра М. Земана, вину за поразку партії він бере на себе, та бачить своїм наступником по партії свого заступника по партії В. Шпідлу, але тільки після строку закінчення свого мандату в квітні наступного року. Насамперед, мова йде про незадоволення політикою уряду М. Земана широким електоратом Чехії. Отже з великою долею ймовірності можна припустити зміну лідера ČSSD уже на початку 2001 року.

Місцева преса та лідери ČSSD вказують на ряд причин вищенаведеного розкладу політичних сил Чехії в Крайових урядах, серед яких:

- незадовільна економічна ситуація в країні (або недостатнє реформування економічного сектору);

- низька оцінка ходу реформ в Чехії, яку недавно визначило Європейське співтовариство з приводу можливості вступу Чехії до Європейської унії. Так, за результатами економічного аналізу, проведеного Брюсселем, Чехію віднесено до третьої категорії країн-претендентів на вступ до Євроунії. Така оцінка та перспективи Чехії, зчинили багато галасу та привели до певної розгубленості цілого ряду політичних сил Чехії, які природньо у всьому звинуватили виконавчу владу, тобто уряд Чехії на чолі з М. Земаном - Головою ČSSD;

- назріла необхідність в зміні політичного стилю в діяльності ČSSD. За словами В. Шпідли та С. Гросса - лідерів ČSSD - партія має стати більш відкритою.

Аналіз підготовлено та перекладено на українську мову за матеріалами чеських видань: "Mladá fronta Dnes", "Právo", "Lidové noviny" та чеських інформаційних інтернет-серверів.

Аналіз підготував
Ю. Ключівський
м. Прага, 16.11.2000 р.